

NUSO

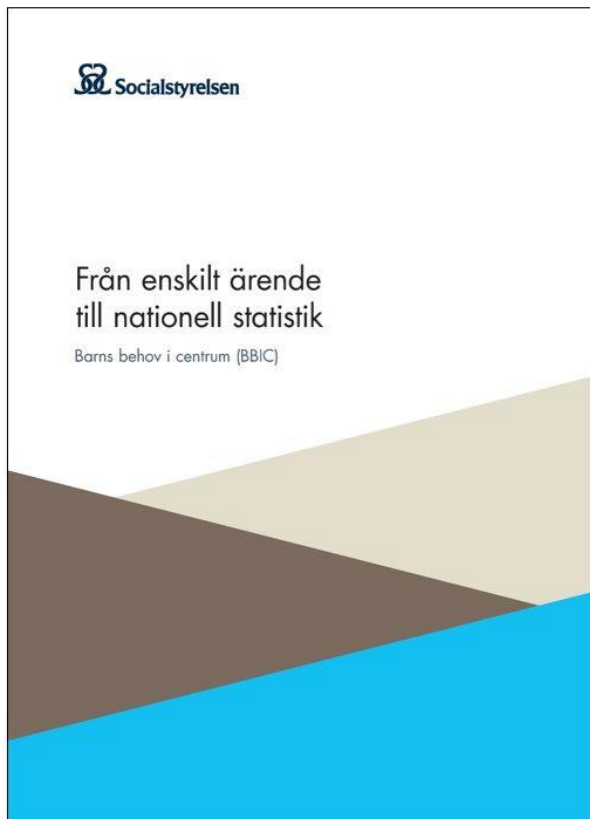
På väg mot en nationell modell för uppföljning och analys

Birgitta Persdotter

Ansvarig forskare NUSO

FoU Välfärd Värmland, Karlstads universitet

17 oktober 2024

2015

2018

2020 - 2023

2023

NUSO

Nationell Uppföljning av Socialtjänstens Omställning

Syfte

Undersöka nuläget och förstå hur socialtjänstens arbete förändras över tid

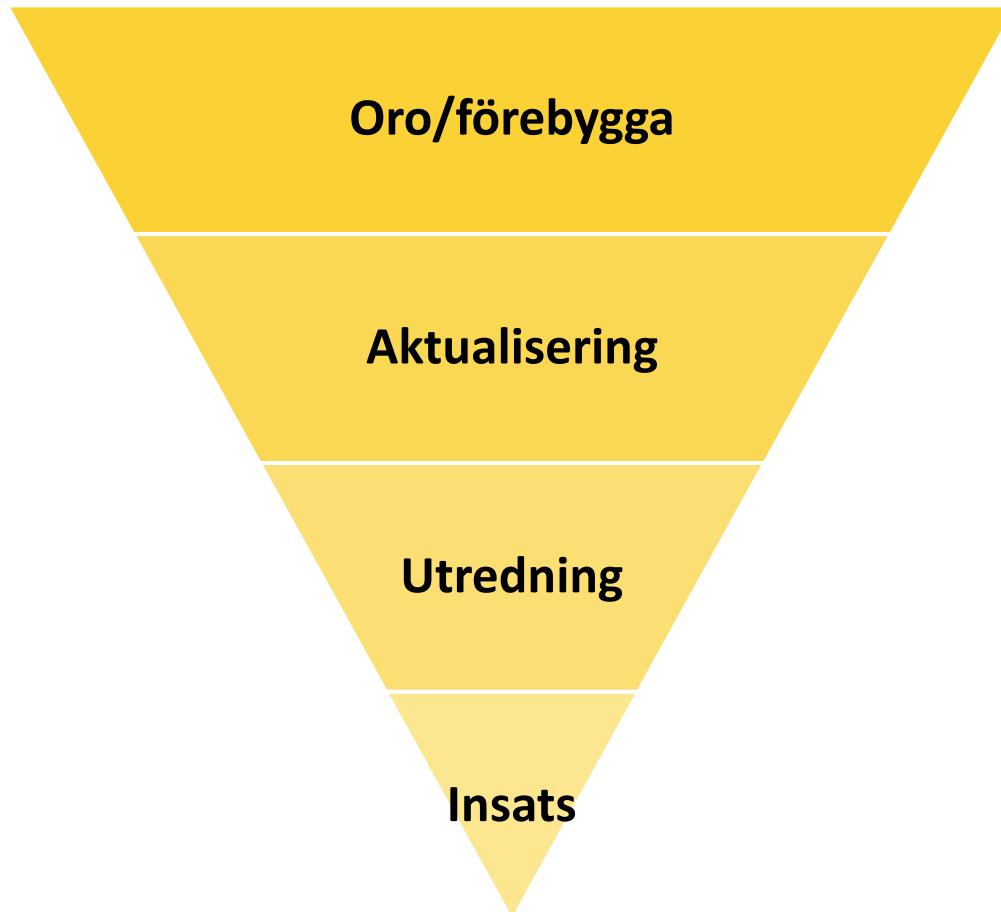
Följa resultat av omställningen till ny socialtjänstlag

Öka kunskapen om vägen till stöd/insatser för barn, unga och familjer

Från nuläge till önskat läge i linje med ny Socialtjänstlag

- Att förebygga och tidigt nå barn i behov av stöd inom socialtjänst och i samarbete med andra verksamheter och professioner
- Jämställdhet och jämlikhet i bemötande, bedömningar och insatser
- En kunskapsbaserad socialtjänst med förutsättningar att arbeta utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet

Tre delstudier genomförs 2024 - 2025

Delstudie 1: Om avslutade barnavårdsutredningar och uppföljning av insatser.

Delstudie 2: Om icke biståndsprövade insatser. (datainsamling pågår till 31 okt 2024)

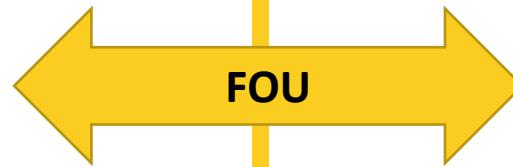
Delstudie 3: Om aktualiseringar (analys pågår av ca 189 000 aktualiseringar)

Kommunerna får...

- kunskap om den lokala situationen över tid
- jämförelse med andra kommuner
- analysstöd

Forskare får...

- unik forskningsdata, nationellt och internationellt
- förutsättningar för fördjupande studier

Delstudie 1: Avslutade barnavårdsutredningar

Ett helt unikt datamaterial

21 858 utredningar

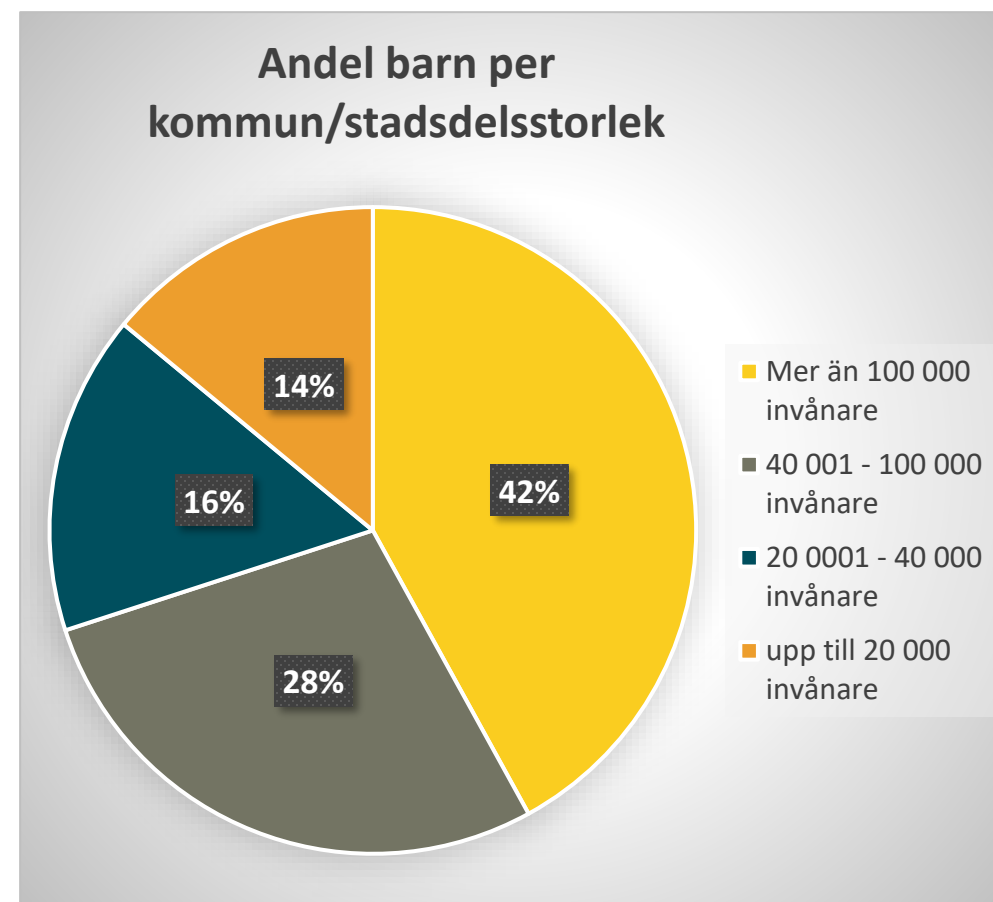
Ansökan 12 %

Anmälan 86 %

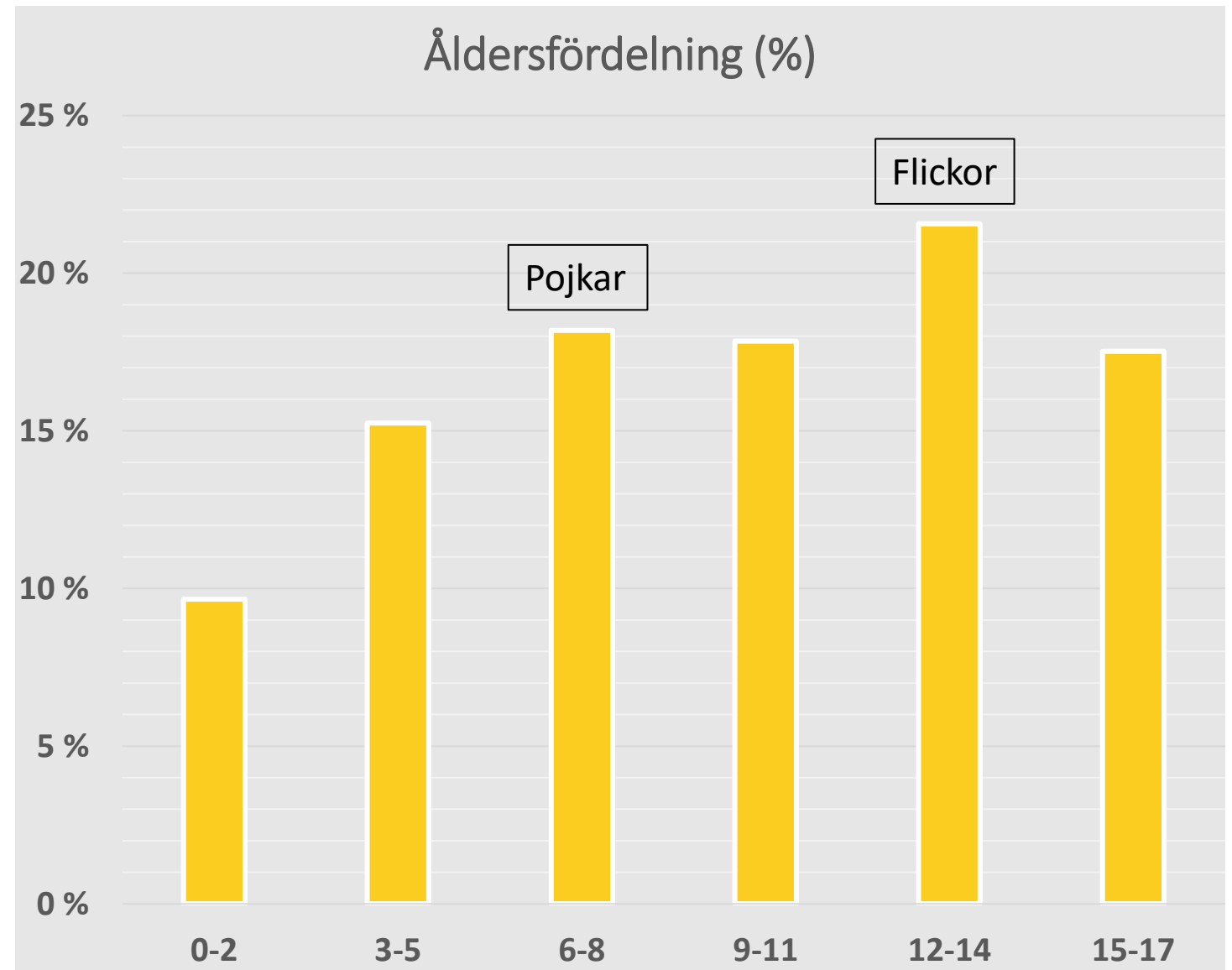
Information på annat sätt 4 %

Häften har utretts tidigare*

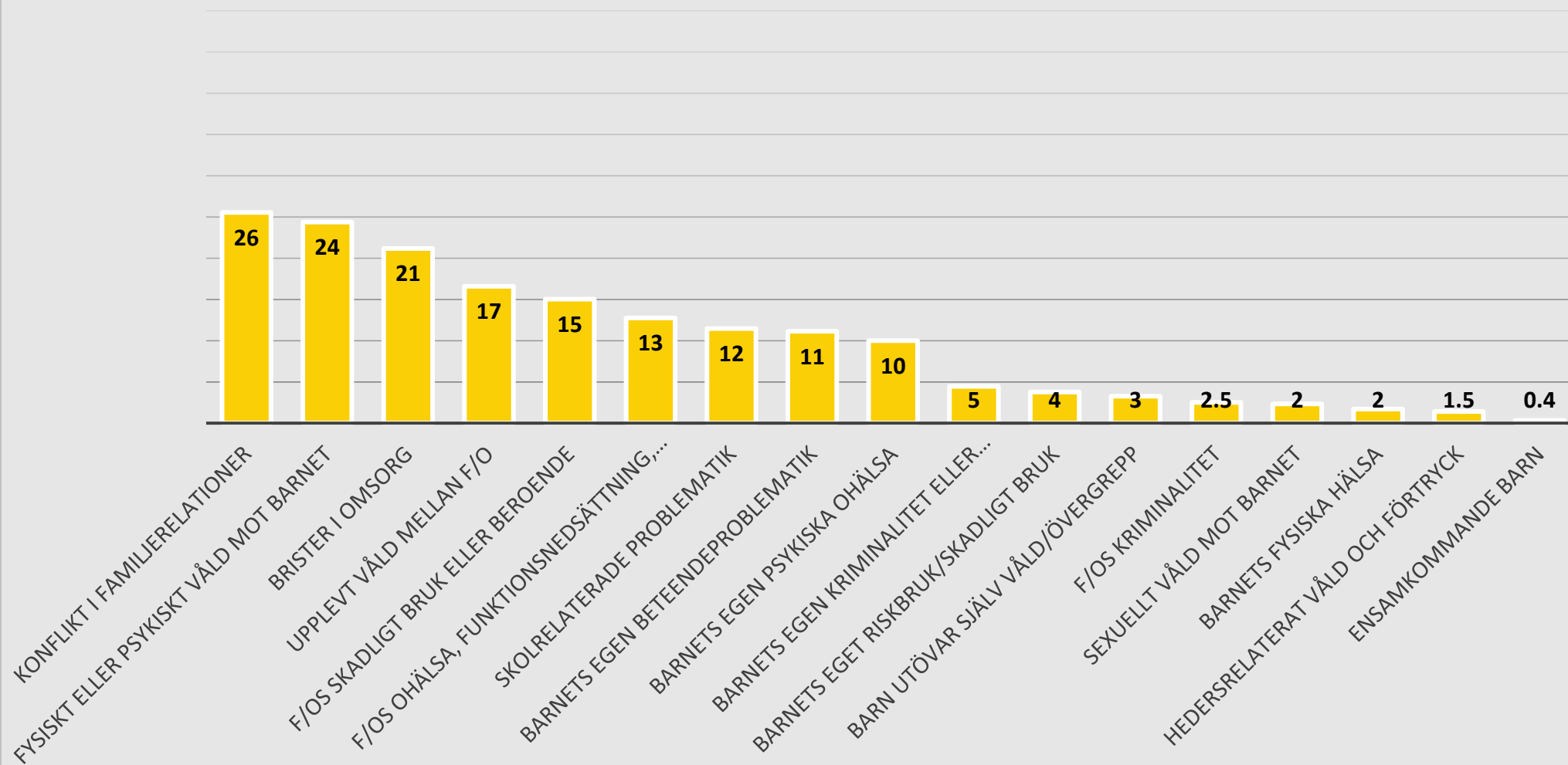
Var femte har haft tidigare insats*

Barnen	Andel (%)
Flickor	47
Pojkar	53
Svensk bakgrund	56
Utländsk bakgrund	29
Saknas information	15
Bor med båda föräldrar	41
Växelvís boende	15
Ensamstående mamma	30
Ensamstående pappa	6
Ombildad familj	6
Övrigt	2

Aktualiseringsorsaker (%)

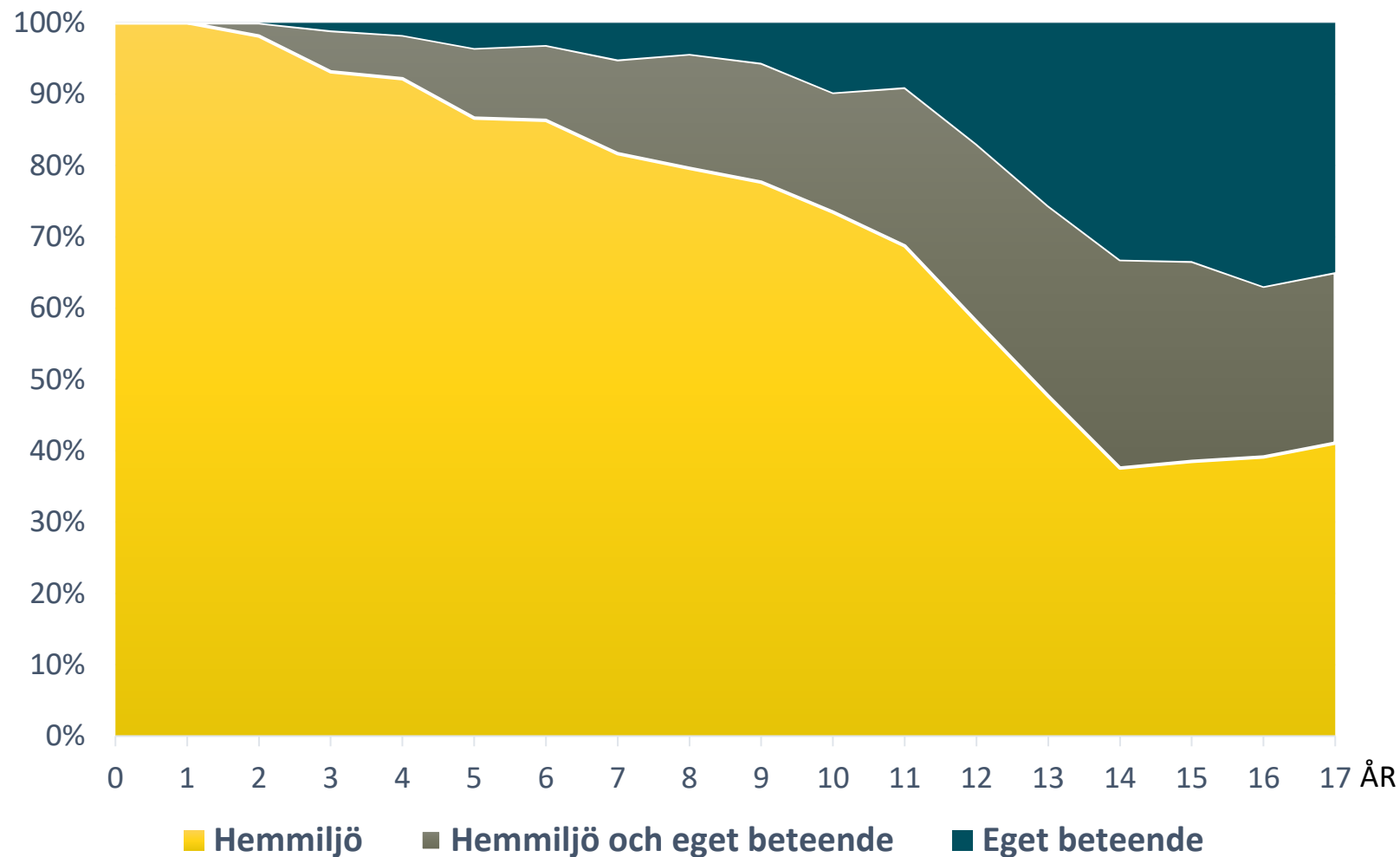

Identifierad utsatthet, behov och insats/åtgärd

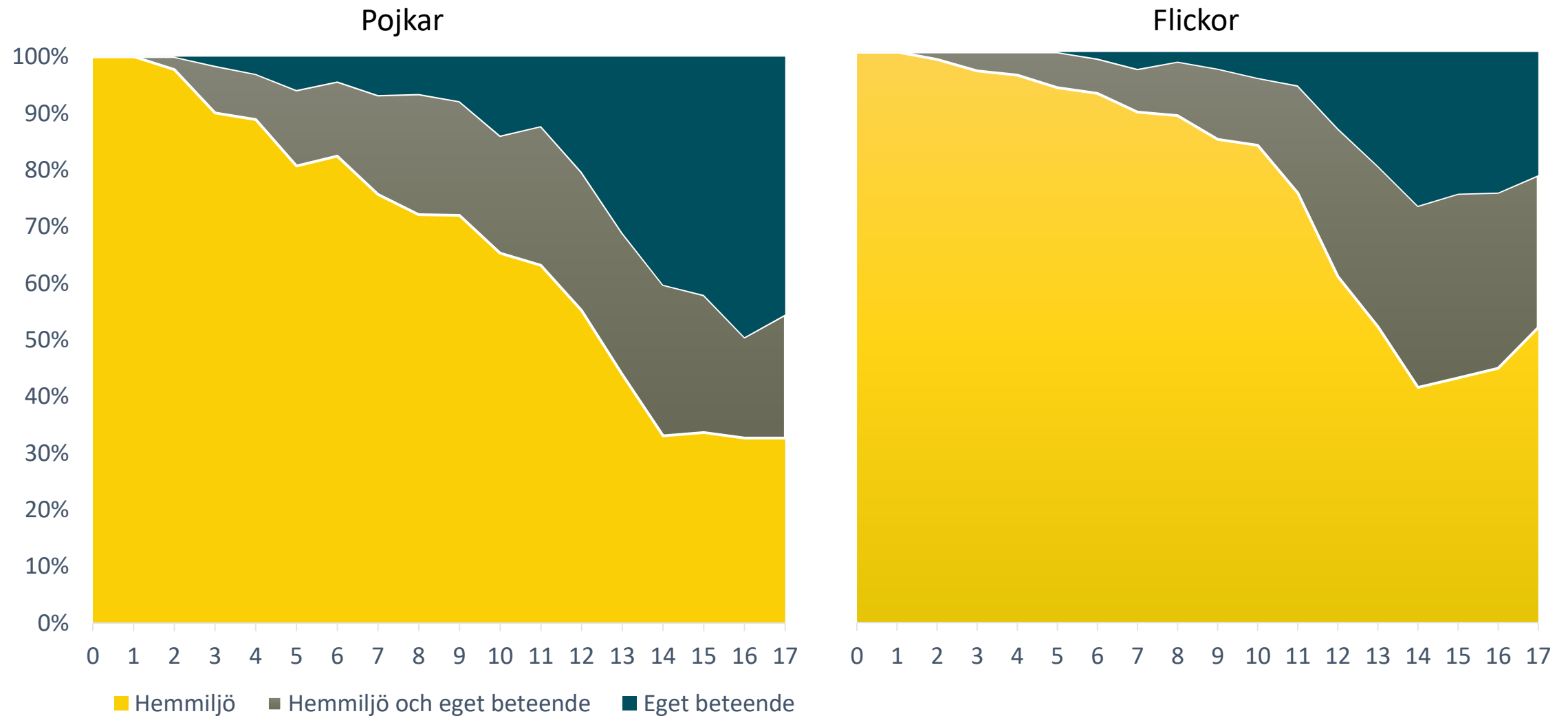
- Totalt bedöms 52 procent av barnen vara i behov av stöd eller skydd.
- 36 procent av utredningarna leder till biståndsbeslutad insats/åtgärd.
- Vid anmälan 32 procent av utredningarna till insats/åtgärd jämfört med 61 procent vid ansökan.

Identifierad utsatthet		Bedömt behov av stöd eller skydd	Biståndsbeslutad insats/åtgärd
Ingen utsatthet	11%	14 %	13 %
Hemmiljö	61 %	51 %	32 %
Eget beteende	13 %	58 %	46 %
Hemmiljö och eget beteende	15 %	75 %	56 %

Från utsatthet i hemmiljö till eget beteende

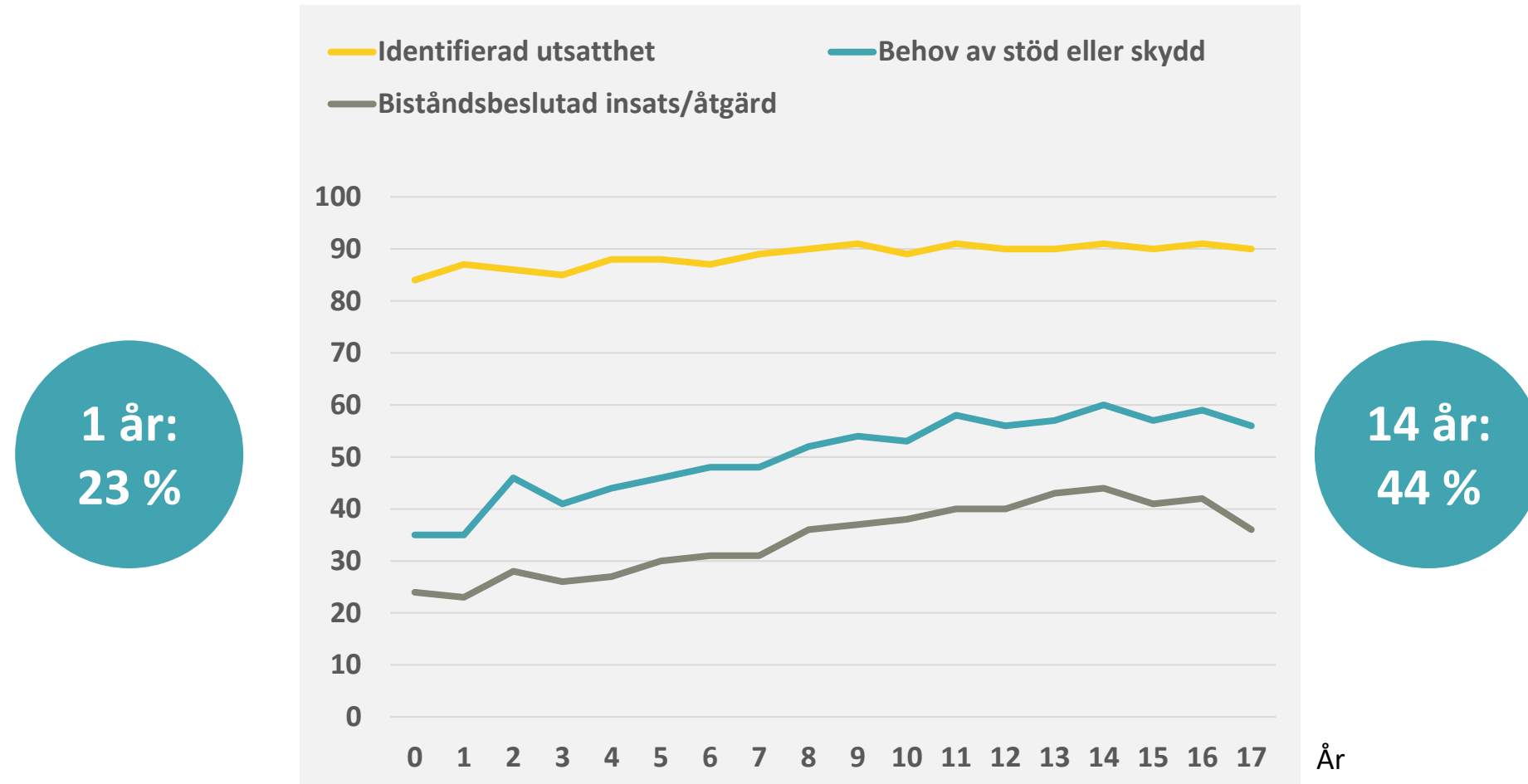

Hemmiljö eller eget beteende en fråga om kön?

Nuläge: Få yngre barn får insatser

Gapet mellan identifierad utsatthet och insatser är som störst för de yngsta barnen och minskar upp till 14 års ålder

Nuläge: Andra professioner utöver pedagoger involveras sällan

Pedagogisk: 80 procent

Medicinsk: 22 procent

Psykologisk: 7 procent

JOURNAL ARTICLE

The Importance of Information Processing in Child Protection Cases—A Study of Social Workers' Integration of Other Professionals' Knowledge

Rakel Aasheim Greve , Birgitta Persdotter, Øivin Christiansen, Tone Jørgensen

The British Journal of Social Work, Volume 54, Issue 4, June 2024, Pages 1516–1534,

<https://doi.org/10.1093/bjsw/bcad227>

Nuläge: Skillnader i tillgång till insatser

Mer biståndsbeslutade insatser/åtgärder till:

- Flickor
- Barn äldre än 9 år
- Barn med diagnos
- Barn i växelvis boende/barn till ensamstående förälder
- Barn med svensk bakgrund
- Barn som bor i kommuner med färre än 20 000 invånare

Kriminalitet rör en liten andel av utredningarna men leder till fler insatser

Framkommer i 6 % av utredningarna.

76 % pojkar, 24 % flickor.

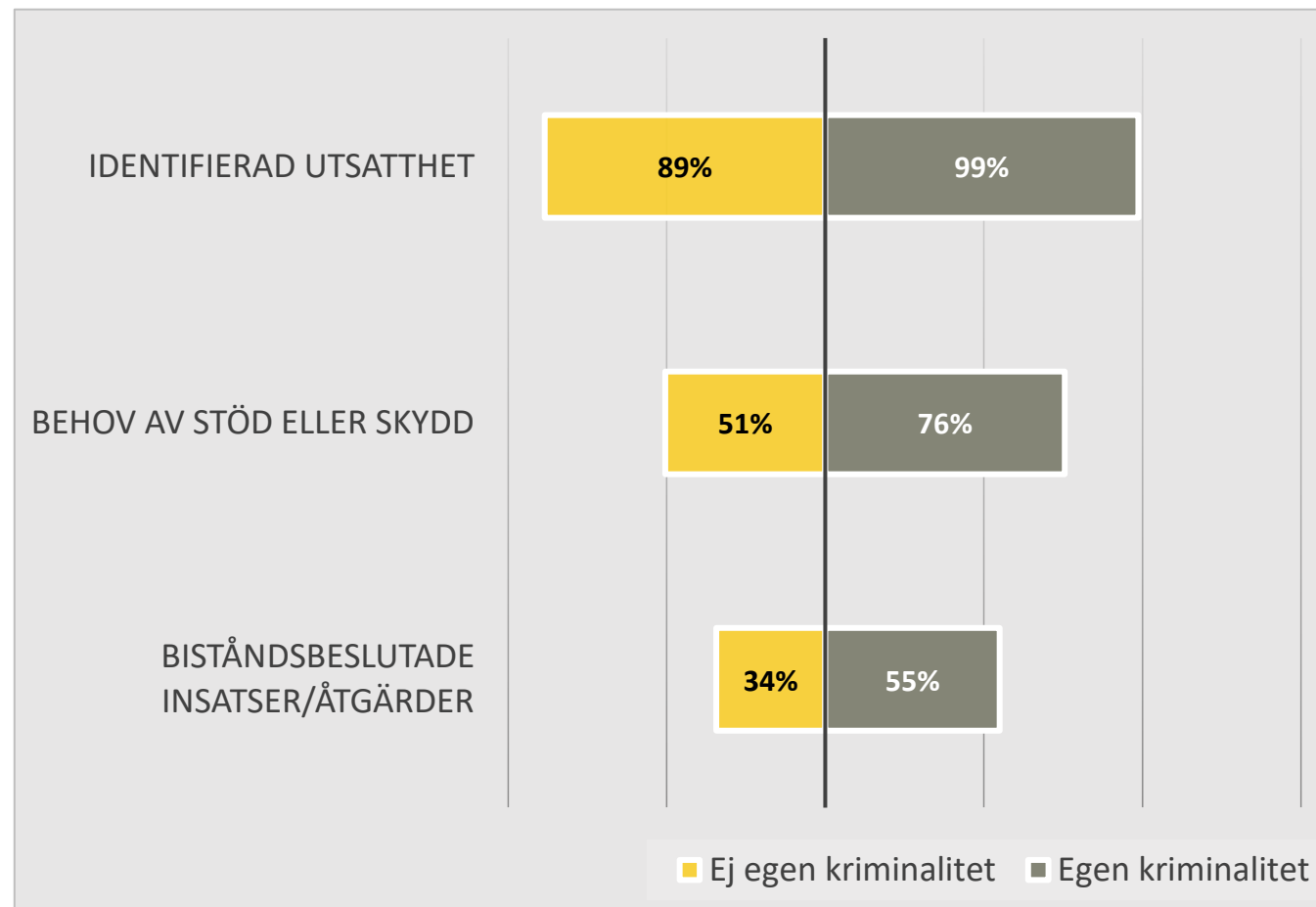
39 % har utländsk bakgrund.

32 % av pojkar och 28 % av flickor har någon diagnos.

Enbart eget beteende:

Pojkar 68 %

Flickor 34 %

Beslutade insatser följs upp 2025

Typ av insats/åtgärd	Antal
Uppföljning av ett barns situation	311
Kontaktfamilj	286
Kontaktperson	436
Särskild kvalificerad kontaktperson	78
Familjebehandling	4879
Annan strukturerad öppenvård	1479
Behandling i öppna former enl. 22 § LVU	27
Omedelbart omhändertagande 6 § LVU	190
Beslut om placering enligt SoL	474
Ansökan om placering enligt LVU 2/3 §	316

Hänvisning till annan verksamhet (följs upp?)

Hänvisning	Antal
Icke biståndsprövade insatser inom socialtjänst	3 843
<i>Individuella råd och stödsamtal förälder, familjebehandling</i>	2 620
<i>Individuella råd och stödsamtal barn/unga</i>	564
<i>Barn- och ungdomsgrupper</i>	447
<i>Föräldraskapsstöd i grupp</i>	759
Privat nätverk	1 485
Förskola/skola	1 438
Hälso- och sjukvård	3 598
Ideell verksamhet	308
Annat	1812

Att skapa en nationell modell för uppföljning och analys

Genom NUSO utvecklar vi en nationell infrastruktur som ger förutsättningar för datadriven verksamhetsutveckling lokalt samt kontinuerlig uppföljning av centrala delar i ny socialtjänstlag.

Vi utgår från nuläget, identifierar utvecklingsbehov och mäter förändring.

Kommunerna får...

- kunskap om den lokala situationen över tid
- jämförelse med andra kommuner
- analysstöd baserat på statistiska analyser, kunskap från tidigare forskning och teori
- resultat via digitala workshops och gemensam digital plattform

Forskare får...

- Unik forskningsdata, nationellt och internationellt
- Förutsättningar för fördjupande studier

Resultatåterkoppling och analysstöd i olika steg

- Datainsamling klar för alla kommuner/stadsdelar 8 aug 2024
- Lokala resultat totalt och fördelat på några bakgrundsfaktorer (powerpoints) löpande, samtliga kommuner hade fått sina lokala resultat 20 aug 2024
- Aug – Sept: sammanslagning av 134 filer
- Städning av vissa variabler
- Oktober: kommunerna har fått nationella resultat i tabellform samt vissa län
- Från 19 nov: nationella workshops
- Påbörjat: utveckling av plattform för visualisering, där bearbetade variabler presenteras och kommuner på sikt kan själva se sina resultat, jämföra med kommungrupper och nationellt. Vägledande texter om skillnader som är statistiskt signifikanta, eller annat som man bör uppmärksamma. (Vaves®)

Fördjupning och utveckling

Vägen framåt

Nationellt forsknings – och utvecklingsnätverk:

- Digital träff i februari, fysisk träff 31 mars i samband med Barnrättsdagarna i Karlstad.
- Planering samarbeten och forskningsansökningar utifrån olika spår.

Teknisk utveckling:

- Uppföljning med stöd av AI – fortsatta samarbete med datavetenskap KAU
- Gemensam plattform för visualisering (första visning vid WS1)
- Gemensamt system för insamling av data.

Utveckling av NUSO inom andra områden.

Långsiktig finansieringsmodell.

Vägen framåt

NUSO kan ligga till grund för nationella prioriterade områden och fördjupningar

- 1) Områden som är outforskade och/eller saknar tillgänglig metodstöd (Forskningsansökningar för fördjupningsstudier samskapande mellan forskare och praktiker)
- 2) Områden där viss kunskap och metodstöd finns tillgängliga (Nationellt och regionalt stöd till kommunerna när det gäller utvecklingsområden)
- 3) Kunskapsbaserat arbete – hur utveckla mätning och uppföljning lokalt och utifrån olika problemområden, insatser etc. Underlag för utvecklingen av socialtjänstdataregister.

En avslutande jämförelse och inspiration

”Utvecklingen av behandlingen av akut lymfatisk leukemi hos barn har inneburit en markant förbättring av överlevnaden, från 2-3 procent under 1960-talet till mer än 80 procent år 2000.

Svenska barnleukemigruppen (SBLG) bildades 1967 på initiativ av dåvarande Uppsala-professorn Bo Vahlqvist. I denna arbetsgrupp har alltsedan dess funnits representanter inom pediatriken från landets samtliga regioner. Syftet var att man härigenom skulle få en fullständig överblick och kartläggning av barn med leukemi i Sverige.

Genom SBLG skulle man få möjlighet till enhetlig diagnostik, behandling och uppföljning av de sjuka. Detta samarbete innebar en ökad trygghet för alla berörda, såväl de sjuka barnen och deras familjer som de behandlande enheterna inom sjukvården. Samordningen har också inneburit möjligheter till vetenskaplig utvärdering av patientmaterialen och behandlingarna, vilket i sin tur varit en absolut förutsättning för utveckling och förbättring av vården.”

Läkartidningen / Nr 48 / 2004 / Volym 101

Tack!

PM om övergripande resultat finns på:
Nationell uppföljning, NUSO | Framtidens socialtjänst | SKR

nuso@kau.se